

Załącznik nr 2 do Uchwały Nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: ekonomia menedżerska

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Państwowa Uczelnia Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu

Data przeprowadzenia wizytacji: 28-29.10.2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	12
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	18
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	21
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	24
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	25
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	28
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	32
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	34
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	37
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący prof. dr hab. inż. Stefan Wrzosek, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Andrzej Cieśliński, członek PKA
2. dr hab. Małgorzata Porada-Rochoń, ekspert PKA
3. mgr Zbigniew Rudnicki, ekspert ds. pracodawców
4. Michał Klimczyk, ekspert ds. studenckich
5. mgr Justyna Rokita – Kasprzyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku ekonomia menadżerska prowadzonym przez Państwową Uczelnię Zawodową im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020.

Jakość kształcenia na ocenianym kierunku nie była uprzednio oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (ZO PKA) został opracowany po zapoznaniu się ze źródłami informacji, zawartymi w: przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny wraz z załącznikami, stroną internetową Uczelni oraz Wydziału, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami Wydziału oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami współpracującymi z Wydziałem.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Ekonomia menadżerska	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I i II stopnia	
Profil studiów	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Studia I stopnia: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki socjologiczne Studia II stopnia: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości.	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	Studia I stopnia 6 semestrów, 180 ECTS Studia II stopnia 4 semestry, 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Studia I stopnia 1000h/40ECTS Studia II stopnia 600h/24ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	----	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat na studiach I stopnia Magister na studiach II stopnia	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	Studia I stopnia 54 Studia II stopnia 50	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Studia I stopnia 2835 Studia II stopnia 1850	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Studia I stopnia 116,8 Studia II stopnia 78,9	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	Studia I stopnia 140,3	

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

	Studia II stopnia 84,9	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	Studia I stopnia 64 Studia II stopnia 43	

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Misją Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu jest wszechstronne przygotowanie studentów do skutecznego konkutowania na lokalnym, krajowym i międzynarodowym rynku pracy poprzez realizowanie wysokiej jakości kształcenia, odpowiadającej wyzwaniom współczesności i potrzebom przedsiębiorców. Jest to sformułowanie pojemne, obligujące do zainteresowania różnymi kierunkami studiów, których absolwenci są poszukiwani na rynku pracy. W ślad za tym strategia i polityka jakości Uczelni zorientowane są na rozwój ofert dydaktycznych z jednoczesnym przyjęciem założenia, że ich dostosowanie do potrzeb rynku pracy ma być jedną z podstawowych cech jakościowych. Oceniany kierunek charakteryzuje się takimi cechami, co wynika m. in. z informacji o zawodach deficytowych, pozyskiwanych z opracowań Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie, a także z konsultacji z potencjalnymi pracodawcami. Były to liczne konsultacje bilateralne, a także w ramach Rady Programowej i Rady Pracodawców. Członkami obu tych Rad są przedstawiciele praktyki gospodarczej i społecznej, natomiast w Radzie Programowej zasiadają także studenci, którzy są również zaangażowani w procesy gospodarcze w praktyce (przedsiębiorca i menedżer). Co do zasady to właśnie te Rady inicjują działania związane z tworzeniem nowych kierunków lub wygaszaniem innych. Obie te Rady brały również udział w formułowaniu podstaw koncepcji ocenianego kierunku studiów. Koncepcję tę powiązano także z postanowieniami strategii rozwoju województwa i powiatu. W regionie funkcjonowania Uczelni intensywnie powstają nowe przedsiębiorstwa, działa Tarnobrzeka Specjalna Strefa Ekonomiczna, co ma istotny wpływ na zapotrzebowanie na absolwentów kierunku ekonomia menedżerska oraz na potrzebę uzupełniania wykształcenia osób już pracujących, w tym na ocenianym kierunku. Koncepcja i cele kształcenia pozostają również w ścisłym związku z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany.

Senat PWSZ w Tarnobrzegu przyporządkował kierunek ekonomia menedżerska o profilu praktycznym na studiach I i II stopnia do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych. Jako dyscypliny, do których odnoszą się zakładane efekty uczenia się, Senat wskazał trzy: ekonomia i finanse (dyscyplina wiodąca), nauki o zarządzaniu i jakości, a także nauki socjologiczne. Natomiast efekty uczenia się w przypadku studiów II stopnia odnoszą się do dwóch dyscyplin: ekonomia i finanse (wiodąca) oraz nauki o zarządzaniu i jakości. W obydwu przypadkach dyscypliną wiodącą jest ekonomia i finanse. Lista efektów ma jednak cechy konglomeratu przede wszystkim ekonomii, finansów i zarządzania, bez wyraźnego uwypuklenia specyfiki ekonomii menedżerskiej, czyli sposobu łączenia i wspólnego interpretowania zdobytych tych dyscyplin. W dalszych pracach nad tą koncepcją należałoby dążyć do lepszego ujawnienia tej specyfiki i nadania kierunkowi pewnej oryginalności, np. poprzez pełniejsze uwzględnienie problematyki podejmowania decyzji na podstawie kryteriów ekonomicznych.

Efekty uczenia się dla studiów I stopnia określono w następującej strukturze: w zakresie wiedzy 18 efektów, w zakresie umiejętności 19 zaś w zakresie kompetencji społecznych 6 efektów. Dla studiów II stopnia efekty uczenia się określono: w zakresie wiedzy 14 efektów, w zakresie umiejętności 15 efektów i w zakresie kompetencji społecznych 6 efektów. Zakładane efekty uczenia się zostały dostosowane do wymogów poziomu VI Polskiej Ramy Kwalifikacji na studiach I stopnia oraz poziomu VII PRK na studiach II stopnia. Są one podporządkowane realizacji głównego celu kształcenia, jakim jest wyposażenie absolwentów nie tylko w wiedzę teoretyczną, ale przede wszystkim w umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne i zawodowe, niezbędne w przyszłej pracy zawodowej, w tym do komunikowania się w języku obcym.

Kierunek, zapewne dzięki znacznemu udziałowi praktyków przy tworzeniu jego koncepcji i w realizacji procesu dydaktycznego, intensywnie wykorzystuje doświadczenia z działalności gospodarczej różnych podmiotów i jest dostosowany do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy. W obszarze kompetencji społecznych nacisk położony jest na kształtowanie świadomości potrzeby rozwijania swych umiejętności i poszerzania wiedzy w zakresie ekonomii i finansów oraz doskonalenie tzw. miękkich kompetencji, takich jak: praca w zespole, komunikatywność, odpowiedzialność za powierzone zadania, wnikliwość oraz przedsiębiorczość. Ważnym celem kształcenia jest także uświadamianie znaczenia przestrzegania norm prawnych i etycznych w działalności zawodowej.

Przeprowadzona analiza sylabusów pozwala uznać, że efekty przedmiotowe zachowują pełną spójność z efektami kierunkowymi. Efekty kierunkowe zostają rozwinięte i uszczegółowione w efektach przedmiotowych uwzględniając problematykę właściwą dla danego modułu. Przyporządkowania te są zasadne. Na przykład efekt przedmiotowy modułu „Analiza ekonomiczna” na studiach I stopnia określony jako: *Student potrafi określić istotę i przydatność analizy ekonomicznej, zna zastosowanie wskaźników ekonomicznych oraz powiązania wyników analizy ekonomicznej w praktyce* odnosi się do efektu kierunkowego EM_W01 - *Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi w zakresie ekonomii wraz z zastosowaniem praktycznej wiedzy w działalności zawodowej*. Natomiast efekt przedmiotowy modułu „Analiza ekonomiczno-finansowa” na studiach II stopnia określony jako: *Student potrafi wykorzystać zaawansowane metody i narzędzia oraz zdobytą wiedzę na temat kondycji finansowej podmiotu w procesie poszukiwania optymalnych sposobów jej poprawy w przyszłości* odnosi się do efektu kierunkowego EM2_U13 - *Potrafi dobierać i wykorzystywać zaawansowane metody i narzędzia właściwe dla ekonomii do prognozowania i modelowania złożonych procesów gospodarczych dotyczących zjawisk z różnych obszarów życia społecznego i gospodarczego*. Efekty zostały sformułowane w sposób zrozumiały, językiem właściwym, odpowiadającym zagadnieniom występującym w problematyce ekonomii i finansów. Określają wiedzę używając sformułowania student zna, posiada wiedzę, umiejętności poprzez sformułowania: student potrafi, wykorzystuje, i kompetencje społeczne poprzez określenie gotowości do zadań. Przyjęte efekty kierunkowe oraz przedmiotowe są możliwe do realizacji oraz oceny. Efekty przedmiotowe są również określone precyzyjnie i wskazują na zakres wiedzy, który student ma osiągnąć. Definiują i konkretyzują umiejętności odnosząc je do treści przedmiotu, co umożliwia ich weryfikację.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Koncepcja kierunku ekonomia menedżerska powstała na podstawie informacji o cechach i potrzebach rynku pracy, zwłaszcza lokalnego. W jej opracowaniu, aktywnie uczestniczyli przedstawiciele praktyki gospodarczej i społecznej. Wielu z nich także realizuje tę koncepcję prowadząc zajęcia na tym kierunku. Kierunek wykorzystuje przede wszystkim osiągnięcia ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości, jednak ma cechy konglomeratu tych dyscyplin. Rekomenduje się zatem dalsze starania o uwypuklenie w tej koncepcji specyfiki ekonomii menedżerskiej. Efekty uczenia się w przypadku studiów I stopnia odnoszą się do wskazanych przez Senat PWSZ w Tarnobrzegu dyscyplin naukowych: ekonomia i finanse, nauki o zarządzaniu i jakości, oraz nauki socjologiczne i właściwie określają zakres kształcenia na kierunku ekonomia menedżerska. Natomiast efekty uczenia się w przypadku studiów II stopnia odnoszą się do wskazanych przez Senat PWSZ w Tarnobrzegu dyscyplin naukowych: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości i właściwie określają zakres kształcenia na kierunku ekonomia menedżerska. Efekty przedmiotowe w przypadku studiów zarówno I jak II stopnia rozwijają i uszczegóławiają efekty kierunkowe i odnoszą się do wiedzy obejmującej zagadnienia właściwe dla poziomu studiów I i II stopnia kierunku ekonomia menedżerska. W obydwu przypadkach wskazany w efektach zakres wiedzy i umiejętności pozwala na ich realizację i weryfikację.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program kształcenia dla studiów I stopnia na kierunku ekonomia menedżerska, realizowany na Wydziale Nauk Technicznych i Ekonomicznych PWSZ w Tarnobrzegu w trybie studiów stacjonarnych, obejmuje łącznie 2835 godzin, w tym: na zajęcia o charakterze teoretycznym przewidziano 545 godzin, natomiast na zajęcia praktyczne 2290 godzin, z czego 1000 godzin stanowią praktyki zawodowe. Program realizowany jest w okresie 6 semestrów i obejmuje łącznie 180 punktów ECTS. Plan studiów I stopnia zawiera moduły przedmiotów kształcenia ogólnego, podstawowych, kierunkowych oraz przedmiotów specjalnościowych. Podział godzin i punktów, w ramach poszczególnych modułów, przedstawia się następująco: przedmioty kształcenia ogólnego to 305 godzin, którym przypisano 23 punkty ECTS, przedmioty kształcenia podstawowego to 495 godzin i 40 punktów ECTS, przedmioty kształcenia kierunkowego to 2035 godzin i 117 punktów ECTS, w tym nazwane przez Uczelnię przedmiotami kształcenia specjalnościowego (tu wobec braku specjalności zaliczone do kierunkowych) to 570 godzin i 39 punktów ECTS.

Program kształcenia dla studiów II stopnia na kierunku ekonomia menedżerska, realizowanych w trybie studiów stacjonarnych, obejmuje łącznie 1850 godzin, w tym: na zajęcia o charakterze teoretycznym przewidziano 460 godzin, natomiast na zajęcia praktyczne 1390 godzin, z czego 600 godzin stanowią

praktyki. Program jest realizowany w okresie 4 semestrów i obejmuje łącznie 120 punktów ECTS. Plan studiów II stopnia zawiera moduły przedmiotów kształcenia ogólnego, podstawowych, kierunkowych oraz przedmiotów specjalnościowych. Podział godzin i punktów w ramach poszczególnych modułów przedstawia się następująco: przedmioty kształcenia ogólnego to 100 godzin, którym przypisano 7 punktów ECTS, przedmioty kształcenia podstawowego to 300 godzin i 23 punktów ECTS, przedmioty kształcenia kierunkowego to 1450 godzin i 90 punktów ECTS, w tym nazwane przedmiotami kształcenia specjalnościowego (specjalności brak) to 1030 godzin i 60 punktów ECTS.

Ze względu na praktyczny profil studiów i specyfikę kierunku większość zajęć odbywa się w formie zajęć praktycznych, którym przypisano 140,3 punktów ECTS na studiach I stopnia oraz 84,9 punktów ECTS na studiach II stopnia. Studenci w ramach programu studiów realizują naukę języka angielskiego, w wymiarze 120 godzin na studiach I stopnia i 60 godzin na studiach II stopnia. Ponadto, w programie studiów na każdym poziomie kształcenia studenci zobligowani są do wyboru jednego z dwóch przedmiotów w języku obcym: Accounting in English lub Finance in English na studiach I stopnia, oraz Business Intelligence lub Management of Enterprise na studiach II stopnia. Dodatkowo w ramach fakultatywnych zajęć ogólnouczelnianych mogą korzystać z bezpłatnych lektoratów języka angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, francuskiego, rosyjskiego i włoskiego. Założone efekty uczenia się umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. Program studiów zarówno na I jak i na II stopniu jest właściwie skonstruowany i prowadzi od podstawowej wiedzy ogólnej poprzez kierunkową do specjalizacyjnej umożliwiając studentom nabywanie umiejętności zintegrowanych z oferowaną wiedzą. Sekwencja modułów nie budzi zastrzeżeń i pozwala na wykorzystywanie wiedzy i umiejętności w modułach oferowanych na semestrach wyższych z semestrów poprzednich.

Wymiar zajęć i przypisane punkty ECTS są zasadne i umożliwiają nabycie zakładanych efektów uczenia się zarówno na poziomie kierunku jak i poszczególnych przedmiotów. Praca własna uwzględnia przygotowanie do zajęć i egzaminów. Treści kształcenia są zgodne z zakładanymi efektami uczenia się. Treści merytoryczne poszczególnych przedmiotów są zaprojektowane tak, aby osiągnąć zakładane efekty uczenia się. W szczególności, obejmują one aktualną wiedzę z zakresu ekonomii i finansów, zagadnień pokrewnych oraz uwzględniają oczekiwania rynku pracy. Treści kształcenia mają charakter kompleksowy, ponieważ uwzględniają nie tylko problematykę ekonomii i finansów, ale także metody i narzędzia analityczne, informatyczne, podstawy prawa oraz wiedzę specjalistyczną, co sprzyja osiąganiu zakładanych efektów uczenia się. Są one aktualne i uwzględniają praktykę oraz stosowane w praktyce rozwiązania branżowe, co potwierdzają treści ujęte w modułach przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych, uwzględniających aktualne standardy i opartych na aktualnych przepisach prawa, jak też specjalistyczne, współczesne, stosowane w praktyce rachunkowości, finansów i zarządzania programy informatyczne, takie jak Sage Symfonia.

Układ przedmiotów jest logiczny, ze stopniowaniem trudności zakładanych efektów uczenia się oraz realizowanych treści programowych i wzajemnych zależności pomiędzy poszczególnymi grupami treści. Przedmioty podstawowe, zawierające bardziej ogólne treści, realizowane są w semestrach początkowych, natomiast przedmioty specjalistyczne występują na późniejszych etapach kształcenia. Przykładowo, przedmioty z pierwszego semestru studiów I stopnia takie jak: Podstawy Prawa, Matematyka, Mikroekonomia, Podstawy Organizacji i Zarządzania, Rachunkowość, pozwalają przygotować studenta do udziału w zajęciach: Zarządzanie, Statystyka opisowa, Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Analiza i Planowanie Strategiczne, Gospodarowanie Kapitałem Ludzkim, które

są realizowane w semestrach drugim i trzecim. Podobnie, na studiach II stopnia przedmiotami wprowadzającymi są: Ekonomia, Organizacja i zarządzanie, Analiza ekonomiczno-finansowa, Wnioskowanie statystyczne, które pozwalają przygotować studenta do udziału w następujących zajęciach: Ekonomia menedżerska, Zarządzanie finansami firmy, Analityka rynku, Rynek usług, Polityka ekonomiczna/ Ekonomia rynku, które realizowane są w kolejnych semestrach. Pomimo tego, że program jest zaprojektowany poprawnie, to pomiędzy poszczególnymi przedmiotami występuje czasami powtarzanie poszczególnych treści. Na przykład w trakcie zajęć z Finansów przedsiębiorstw, które oferowane są na III roku studiów I stopnia powtarzane są podstawowe treści z zakresu definicji i funkcji pieniądza, które odpowiadają zajęciom z Podstaw makroekonomii. W związku z tym rekomenduje się przejrzenie sylabusów pod kątem eliminacji powtarzających się treści programowych. Praktycznemu przygotowaniu studentów służą aktywizujące i praktyczne metody nauczania, praca w małych grupach, w pracowniach umiejętności zawodowych, zajęcia w instytucjach, w których realizowane są praktyki zawodowe.

Metodami kształcenia na kierunku są m.in.: wykłady (tradycyjny, konwersatoryjny, informacyjny, problemowy), dyskusja, analizy przypadków i sytuacji, mini zadania, kazusy, metoda zadaniowa służąca realizacji zadań indywidualnych i zespołowych, częściowych i całościowych prac np. projekty, prezentacje, praca z tekstem, samodzielne studiowanie literatury, prezentacja multimedialna, bezpośrednie wykonywanie zadań praktycznych. Jako przykład na studiach I stopnia można wskazać realizację projektu biznesplanu. Natomiast, na studiach II stopnia, w ramach przedmiotu Analityka rynku studenci wybierają branżę i dokonują jej analizy na podstawie dostępnych informacji, następnie na zajęciach prezentują uzyskane wyniki, które są komentowane przez pozostałych uczestników zajęć. Studenci są bezpośrednio angażowani w wykonywanie określonych czynności praktycznych.

Wykorzystywane metody dydaktyczne zostały trafnie dobrane do specyfiki profilu praktycznego jako całości oraz do efektów uczenia się dla oferowanych w jego ramach poszczególnych przedmiotów. Prace etapowe analizowane podczas wizytacji potwierdziły stosowanie tych metod. Rozmowa z kadrami, przeprowadzone hospitacje zajęć oraz analiza sylabusów pozwalają uznać, że zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym uwzględniają wykorzystanie w praktyce aktualnej wiedzy oraz umiejętności praktycznych. Można zatem uznać, że upraktycznienie zajęć pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Realizacja efektów określonych dla języków obcych odbywa się na lektoratach, prowadzonych w stosunkowo małych grupach z dobrym zaangażowaniem metodycznym prowadzących. Plan studiów został opracowany tak, aby tego typu zajęcia realizowane były z wykorzystaniem metod o charakterze aktywizującym i zadaniowym. W związku z tym zajęcia praktyczne, w zależności od stosowanych metod dydaktycznych, przypisanych przedmiotowi efektów uczenia się oraz sposobów weryfikacji przybierają różne formy: zajęcia projektowe, ćwiczenia, warsztaty, lektoraty, zajęcia terenowe, seminaria. Zajęcia ćwiczeniowe (do 25 osób) typowe są dla przedmiotów ogólnych. Seminaria odbywają się w grupach do 13 osób, lektoraty w grupach do 25 osób. Zajęcia projektowe prowadzone są w profesjonalnie wyposażonych pracowniach i salach komputerowych (do 25 osób). Liczba studentów w grupie jest uzależniona od formy zajęć, stosowanych metod dydaktycznych, założonych efektów uczenia się oraz realizowanych treści programowych, co umożliwia realizację procesu dydaktycznego oraz pozwala studentom na zdobywanie konkretnych umiejętności praktycznych. Formy zajęć dobrane są zasadnie. Laboratoria prowadzone są z wykorzystaniem narzędzi informatycznych i specjalistycznego oprogramowania, na takich przedmiotach jak na przykład Technologie informacyjne.

Zajęcia dla studentów studiów I i II stopnia organizowane są w dni powszednie. Maksymalna liczba godzin dydaktycznych z danego przedmiotu i danej formy zajęć, w danym dniu, wynosi 4 godziny dydaktyczne. Harmonogram zajęć pozwala na realizację zajęć dydaktycznych zgodnie z zasadami higieny procesu nauczania i umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Uczelnia wspiera studentów niepełnosprawnych, umożliwiając im naukę mimo różnorodnych, indywidualnych ograniczeń. W tym celu, w miarę możliwości, stara się zaspokajać ich specyficzne potrzeby oraz indywidualizację procesu dydaktycznego. Metody dydaktyczne pozwalają na współpracę z osobami niepełnosprawnymi z uwagi na możliwość, przy małych grupach studentów, poświęcenia im wydłużonego czasu, dostosowania materiałów dydaktycznych do ich potrzeb, etc. Zgodnie z §14 Regulaminem studiów PWSZ w Tarnobrzegu, w zależności od rodzaju niepełnosprawności, student może starać się o zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach, uczestnictwo w zajęciach asystenta osoby niepełnosprawnej, możliwość używania komputera na zajęciach, wykonanie materiałów dydaktycznych w formie dostosowanej do jego potrzeb i możliwości (np. druk powiększony), możliwość stosowania urządzeń rejestrujących dźwięk lub dźwięk i obraz oraz indywidualną organizację studiów. Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów w wymiarze 1000 godzin na studiach I stopnia oraz 600 godzin na studiach II stopnia, którym przypisano odpowiednio 40 i 24 punkty ECTS. Zgodnie z przedstawionymi sylabusami oraz stosowaną treścią umów na realizację praktyki, przyjęte efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. W *Regulaminie praktyk zawodowych* przyjęto procedurę weryfikacji podmiotu, do którego kierowany jest student na praktykę. Wśród zdefiniowanych 6 kryteriów oceny znalazło się m.in. „Wyposażenie zakładu pracy umożliwia zdobywanie umiejętności praktycznych. Stanowiska pracy spełniają wymogi zapewniające właściwy przebieg kształcenia studentów”. Forma i zakres weryfikacji pozwalają więc na wiarygodną weryfikację infrastruktury i wyposażenia w miejscu odbywania praktyk, pod kątem osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłowej realizacji praktyki. W przyjętych dnia 01.10.2019 r. *Instrukcjach praktyk zawodowych* opisano bardzo dokładnie podmioty, w których praktyki mogą być realizowane, a także zapisano oczekiwane efekty uczenia się. Wprowadzono również regulację *Program praktyk* precyzyjnie definiującą oczekiwany przebieg praktyki. Zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości, wprowadzono obowiązkową hospitację każdej praktyki. Sporządzany jest Protokół z hospitacji, zawierający opinię o praktyce, a także zalecenia dotyczące poprawy jakości. Sposób wypełniania takiego raportu wymaga jednak skorygowania. Wprowadzane dotychczas zapisy wskazują bowiem na pewną rutynę i nie wykorzystują w pełni istniejących możliwości. Rekomenduje się zatem stosowanie komentarzy bardziej zindywidualizowanych.

Zarówno liczba opiekunów praktyk, jak i ich kompetencje i doświadczenie umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Podstawę zaliczenia praktyki stanowi podpisana z partnerem umowa na organizację praktyki oraz wypełniony i podpisany przez opiekunów Dzienniczek praktyk. W przypadku zaliczenia jako praktyki pracy wykonywanej w ramach zatrudnienia stosowane są zapisy Zarządzenia z dn. 01.10.2019 r. *W sprawie warunków zwalniania studenta z obowiązku odbycia praktyki zawodowej* (tytuł zarządzenia nie jest trafny, bo chodzi tu o zaliczanie praktyki na podstawie pracy zawodowej). Obok typowych dokumentów potwierdzających wykonywaną pracę, student zobowiązany jest dostarczyć także dokument wskazujący na realizację oczekiwanych efektów uczenia się. Przyjęto tutaj formę *Sprawozdania z praktyki*, w ramach którego student przedstawia zarówno podmiot w jakim pracuje, jak i zakres realizowanych obowiązków. Należy stwierdzić, że przyjęta w tym przypadku forma zaliczenia pozwala na wiarygodną weryfikację osiąganych efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Program studiów kierunku ekonomia menedżerska wyodrębnia odpowiednie grupy modułów, przypisując im właściwą liczbę godzin i punktów ECTS. Czas przewidziany na realizację całego programu jak i poszczególnych modułów pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. W programie kształcenia widoczna jest przewaga modułów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Program zawiera ofertę zajęć do wyboru, co umożliwia wybór ścieżki kształcenia zgodnie z zainteresowaniami studentów. Treści kształcenia są podporządkowane efektom kształcenia i integrują wiedzę z umiejętnościami poprzez wykorzystanie metod, norm i zasad działania, zawodowego środowiska pracy. Również formy zajęć i metody dydaktyczne dostosowane są do praktycznego profilu kształcenia. Wykorzystywane są studia przypadków, zadania praktyczne, w mniejszym zakresie metoda projektowa. Grupy studenckie są relatywnie niewielkie, co sprzyja osiąganiu przedmiotowych efektów uczenia się, w tym osiąganych na zajęciach laboratoryjnych oraz z wykorzystaniem specjalistycznych programów i systemów informatycznych, co uwzględnia warunki przyszłego środowiska pracy studenta. Zarówno przyjęte regulacje formalne, jak i stosowane w praktyce procedury doboru zakładów pracy, kierowania na praktyki oraz sposobu ich rozliczania umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wartym popularyzacji jest stosowany (w ramach zatwierdzania jako praktyki studentowi pracującemu jego zatrudnienia) wymóg przygotowania *Sprawozdania z praktyki zawodowej*. Zgodnie z przyjętymi regulacjami, dokument ten musi zawierać: opis podmiotu i jego otoczenia, przedmiot działalności, powiązania z rynkiem, ocena podmiotu przez studenta oraz wykaz nabytych umiejętności i kompetencji społecznych.

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na kierunek ekonomia menedżerska na studia I i II stopnia odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Senatu, na każdy rok akademicki. Ogólne zasady rekrutacji na rok akademicki 2019/2020 są zawarte w *uchwale Senatu Nr 48/2018 z dnia 19 grudnia 2018 roku*. Odrębna uchwała Senatu określa zasady przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego na cztery kolejne lata 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 (*Uchwała Nr 49/2018 z dnia 19 grudnia 2018 roku*). Informacje dotyczące procesu rekrutacji kandydatów na studia, znajdują się na stronie internetowej Uczelni - w zakładce dla kandydata oraz na tablicach informacyjnych w budynkach Uczelni.

Postępowanie kwalifikacyjne na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku ekonomia menedżerska odbywa się na podstawie konkursu świadectw dojrzałości. Warunkiem przyjęcia na I rok studiów pierwszego stopnia jest posiadanie świadectwa maturalnego, złożenie odpowiednich dokumentów i spełnienie przyjętych przez Senat kryteriów. Postępowanie kwalifikacyjne zostało zróżnicowane dla kandydatów ze „starą” i „nową maturą”. W przypadku kandydatów z „nową maturą” kryterium przyjęć stanowi suma punktów uzyskanych ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych na egzaminie maturalnym, przeliczonych według podanego algorytmu, który premiuje poziom rozszerzony. Ponadto z grupy przedmiotów wybranych uwzględnia się jeden przedmiot dodatkowy pozwalający kandydatowi uzyskać większą liczbę punktów, bez względu na formę i poziom egzaminu. Natomiast w przypadku kandydatów ze „starą maturą” kryterium przyjęć stanowi suma punktów uzyskanych ze wszystkich przedmiotów na egzaminie maturalnym przeliczanych na punkty rankingowe. Liczba punktów uzyskanych w postępowaniu rekrutacyjnym stanowi podstawę do ustalenia listy rankingowej kandydatów. Ustalenie miejsca na liście rankingowej kandydata w przypadku uzyskania takiej samej liczby punktów następuje na podstawie wyniku z języka polskiego w części ustnej egzaminu maturalnego. To procedura niedoskonale selekcyjna, ale przy istniejących ograniczeniach prawnych trudno o lepszą. Problem nie jest istotny wobec niewielkich liczb kandydatów. Natomiast w przypadku studiów II stopnia kryterium w postępowaniu kwalifikacyjnym na I rok studiów stanowi średnia arytmetyczna ocen otrzymanych w toku studiów I stopnia. W przypadku uzyskania przez większą liczbę kandydatów takiej samej średniej ocen o miejscu na liście rankingowej decyduje dodatkowe kryterium – ocena na dyplomie ukończenia studiów I stopnia.

Osoby, które ukończyły studia na innych kierunkach, mogą zostać zobligowane do uzupełnienia różnic programowych w trybie i terminie określonym w decyzji Dziekana. Tego typu kryteria rekrutacji nie gwarantują jednak, że zrekrutowane zostaną osoby posiadające odpowiednie kompetencje do podjęcia studiów ekonomicznych II stopnia. W rezultacie poziom studiów może być zaniżony z powodu rekrutacji niewłaściwych kandydatów. Zdecydowanie bardziej wskazane przy rekrutacji na studia II stopnia byłoby branie pod uwagę średniej ocen tylko z przedmiotów ekonomicznych, na przykład takich jak mikro- i makroekonomia, a także ekonometrii i statystyki uzyskanych na studiach I stopnia. W przypadku braku zaliczenia tego typu przedmiotów na studiach I stopnia kandydaci, przed przyjęciem na studia II stopnia, powinni zostać skierowani na rok przygotowawczy, w ramach którego zostaliby zobligowani do zaliczenia przedmiotów ze ścisłego kanonu ekonomii. Rekomenduje się rozważenie takiego rozwiązania.

Kandydaci na studia I i II stopnia przyjmowani są zgodnie z kolejnością zajmowaną na liście rankingowej, do momentu wykorzystania limitu określonego przez uchwałę Senatu. Postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów na wszystkie kierunki studiów przeprowadza, powoływana przez Rektora, Międzywydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Wyniki postępowania kwalifikacyjnego na każdym etapie są dokumentowane i upubliczniane na tablicach ogłoszeń. Informacje dotyczące zasad rekrutacji są powszechnie dostępne, między innymi, za pośrednictwem strony internetowej Uczelni.

W Uczelni prowadzone są analizy dotyczące liczby kandydatów, studentów oraz absolwentów. Po zakończeniu procesu rekrutacji na dany rok akademicki Uczelniana Komisja Rekrutacyjna przygotowuje raport, w którym porównuje dane dotyczące kandydatów na poszczególne kierunki studiów w ciągu ostatnich trzech lat naborów na studia. Dane te mają charakter poglądowy i służą władzom Uczelni do określenia limitów przyjęć, motywów wyboru kierunku studiów oraz określenia perspektyw dla rozwoju i realizacji kształcenia na prowadzonych kierunkach studiów. Monitorowaniem liczby studentów i absolwentów oraz osób skreślonych z listy studentów zajmuje się Dział Kształcenia we współpracy z dziekanatami wydziałów. Badaniem losów zawodowych absolwentów zajmuje się Biuro Karier i Spraw Studenckich. Badania ankietowe obejmują każdy rocznik absolwentów. Udział w badaniu jest dobrowolny.

Uczelnia posiada opracowane zasady oraz sposób potwierdzania efektów uczenia się uzyskiwanych poza systemem szkolnictwa wyższego. Regulacje w tym zakresie określone zostały w regulaminie studiów oraz *uchwale Senatu nr 27/2019 z dnia 25 czerwca 2019 roku*. W *Regulaminie Studiów* określone zostały zasady, warunki oraz tryb potwierdzania efektów uczenia się. W związku z brakiem oceny programowej na kierunku ekonomia menedżerska Procedura potwierdzania efektów uczenia się nie została ona jak dotąd uruchomiona.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania osiągniętych przez studentów efektów uczenia się określone zostały w *Regulaminie Studiów*, a także w procedurach weryfikacji, określonych w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK). Regulamin studiów określa skalę ocen, a także zasady zaliczania przedmiotów, zaliczania semestru, przeprowadzenia egzaminów, wyrównywania różnic programowych oraz reguluje kwestie odbywania studiów według indywidualnego programu studiów oraz przenoszenia studenta z innej uczelni, kierunku lub formy studiów. Z kolei w WSZJK określone zostały procedury związane z kontrolą i weryfikacją osiągnięć efektów uczenia się, okresową oceną poziomu przygotowania prac dyplomowych oraz dokonanych przez promotora i recenzenta recenzji pracy i zasadami archiwizacji dokumentacji związanej z osiąganiem efektów uczenia się. Weryfikacja efektów uczenia się, w kontekście każdego z przedmiotów, rozumiana jest jako sprawdzenie wyników pracy studenta i określenie, czy zostały przez niego osiągnięte zdefiniowane w sylabusie danego przedmiotu efekty uczenia się. Kryteria oceny prac studentów opracowywane są przez prowadzących zajęcia i zawarte w sylabusach poszczególnych przedmiotów, które przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu. Opis efektów uczenia się odbywa się według wzoru ustalonego dla wszystkich kierunków studiów. Przedmiotowe efekty uczenia się weryfikowane są dla poszczególnych zajęć. Dotyczą one zarówno wiedzy, jak też umiejętności oraz kompetencji społecznych. Podstawowymi sposobami weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy są egzaminy pisemne w formie zadań, zagadnień problemowych lub testowych, udział w dyskusji na ćwiczeniach i wykładach konwersatoryjnych. Z kolei w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych są to prace pisemne uwzględniające studia przypadków, zadania praktyczne, prace projektowe, aktywność studentów na ćwiczeniach, obserwacja pracy z dokumentami finansowymi, wykonywanie zadań z wykorzystaniem oprogramowania specjalistycznego, obserwacja aktywności studenta w pracach zespołowych. Dobór metod weryfikacji efektów uczenia się, jak wykazał przegląd prac etapowych, nie w każdym przypadku jest właściwy. Zdarza się skupianie na weryfikacji wiedzy, a niedostatek weryfikacji umiejętności. Są też przypadki niewysokich wymagań i dominacji wysokich ocen. Rekomenduje się podwyższenie wymagań i docenianie weryfikacji umiejętności. Weryfikacja ma charakter bieżący, na zajęciach poprzez prace śródsemestralne, jako ocena formująca i etapowy jako ocena podsumowująca poprzez prace egzaminacyjne oraz zaliczeniowe. Skuteczność osiągania założonych efektów uczenia się podlega permanentnemu monitorowaniu w każdym semestrze określonego cyklu kształcenia. Zgodnie z WSZJK nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne, zobligowani są do dokumentowania efektów osiągniętych przez studentów. Z perspektywy studenckiej, przyjęte formy oceny są adekwatne do weryfikowanych efektów uczenia się, a rozkład zaliczeń w czasie jest odpowiednio dostosowywany do charakteru przedmiotów. Obecni podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, iż zachowania nieetyczne, w tym tzw. „ściąganie” są bezwzględnie potępiane oraz wiążą się z brakiem możliwości kontynuacji pracy w danym terminie i niezyskaniem zaliczenia.

Regulamin wsparcia przewiduje możliwość adaptacji procesu oceniania do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez dostosowanie egzaminów oraz innych form oceny do możliwości studentów. Ponadto, jak poinformowali przedstawiciele Uczelni odpowiedzialni za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami, dodatkowe formy wsparcia mogą być z powodzeniem ustalane bezpośrednio z prowadzącymi, o ile zajądą tego rodzaju potrzeby. Studenci studiujący według Indywidualnej Organizacji Studiów mogą ustalić indywidualne terminy i sposoby realizacji obowiązków wynikających z programu studiów. Ponadto, studenci w przypadkach szczególnych, mogą przyjmować indywidualne rozwiązania w porozumieniu z prowadzącymi. Obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci nie zgłaszali zastrzeżeń co do bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są dokumentowane i przechowywane przez okres 3 lat. Prace studentów składane są w opisanych teczkach w dziekanacie Wydziału po zakończeniu każdego semestru. Tym niemniej, po analizie wybranych prac etapowych ZO PKA stwierdza, że w przypadku niektórych przedmiotów metody weryfikacji efektów uczenia się nie są w pełni poprawne. Problem ten dotyczy studiów zarówno I jak i II stopnia. Przykładowo, na studiach II stopnia dotyczy to przedmiotu Ekonomia II. Egzamin w ramach tego przedmiotu składa się z różnych typów pytań, z których większość stanowią pytania o charakterze testowym. Za pomocą tego typu pytań egzaminacyjnych nie jest możliwa weryfikacja części zadeklarowanych efektów uczenia się. W szczególności, niemożliwe jest zweryfikowanie efektu „student ma pogłębioną wiedzę na temat współczesnej teorii ekonomii”, ponieważ pytania egzaminacyjne wiedzy pogłębionej nie testują. W sylabusie przedmiotu oprócz podręczników do podstaw ekonomii autorstwa Begga, Fishera, Dornbuscha, które właściwe są bardziej dla studiów I niż II stopnia, znajduje się pozycja z makroekonomii zaawansowanej autorstwa Dawida Romera, jednak wiedza z tej pozycji nie jest w ogóle egzekwowana w trakcie egzaminu. Zamiast tego egzekwowana jest wiedza o charakterze wstępu do ekonomii, która pod względem poziomu jest bardziej adekwatna do studiów I stopnia. W rezultacie rozkład ocen z egzaminu w ramach tego przedmiotu nie jest normalny, ponieważ oceny niedostateczne w ogóle nie wystąpiły. Podobny problem wystąpił w ramach przedmiotu Podstawy Ekonomii Menedżerskiej na studiach I stopnia. Egzamin, z powodu jego konstrukcji – pytań opisowych o charakterze głównie definicyjnym - jest bardzo łatwy do zdania. Świadczą o tym oceny uzyskane przez studentów, wśród których dominują oceny bardzo dobre - 9 ocen na 12 prac (75% ocen!), a pozostałe trzy oceny to dobry plus. Rekomenduje się ponowną analizę i dokonanie zmian w zakresie poziomu egzaminu z tego przedmiotu i kryteriów jego oceny.

Końcowym etapem weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się, na studiach I i II, są egzaminy dyplomowe. W trakcie egzaminu dyplomowego studenci muszą zaprezentować wyniki swoich badań zawartych w pracach dyplomowych oraz odpowiedzieć na zadane przez komisję pytania. Tematyka prac dyplomowych związana jest z kierunkiem studiów i dotyczy konkretnego problemu praktycznego. W szczególności, tematyka dotyczy działalności lokalnych wspólnot samorządowych lub regionalnych przedsiębiorstw, obejmuje konkretne zagadnienia praktyczne. Przykładowe tematy pracy to „Analiza porównawcza rozwoju usług gastronomicznych w powiecie tarnobrzesckim i Sandomierzu w latach 2013-2018”, „Analiza systemu motywacji jako jednego z elementów zarządzania na przykładzie Urzędu Gminy Gorzyce”, czy „Potencjał ekonomii społecznej – aktywizacja zawodowa kobiet w powiecie tarnobrzesckim”. Metody wykorzystywane przez studentów podczas pisania prac dyplomowych obejmują wszechstronną analizę różnego typu dokumentów, ankietowanie (np. działalności marketingowej, innowacyjności, e-usług banku, preferencji klientów w zakresie jakości metodą SERVQUAL) czy analizę SWOT. Przeanalizowane przez ZO PKA prace dyplomowe mają jednak, w zdecydowanej większości, charakter opisowy. Ponadto, przegląd prac dyplomowych wskazuje na ich dosyć zróżnicowany poziom. Treść prac potwierdza w większości uzyskanie przez studentów zadeklarowanych efektów, zarówno w zakresie wiedzy jak i umiejętności. Jednak metody analityczne nie zawsze są w pracach wykorzystywane w odpowiednim stopniu. Bardzo często są na poziomie elementarnym. W pracach zdecydowanie dominuje prosta analiza opisowa, nie ma natomiast prób zastosowania narzędzi statystyczno-ekonometrycznych. Nawet w przypadku prac opartych na zebranych przez studentów, własnych danych ankietowych, prezentacje wyników ograniczają się do tabel, wykresów oraz diagramów. Zdecydowanie wskazane byłoby lepsze przygotowanie studentów na zajęciach ze statystyki do opracowywania wyników badań ankietowych w sposób, który pozwalałby na wyciągnięcie głębszych wniosków z przeprowadzonych analiz.

Zasady stosowane w ramach procesu dyplomowania określone zostały w regulaminie studiów oraz w Wymogach dotyczących przygotowania pracy dyplomowej opracowanych na Wydziale Nauk Technicznych i Ekonomicznych. Wymogi te mają jednak głównie charakter techniczny i nie precyzują różnic merytorycznych między pracą dyplomową na studiach I i II stopnia, w szczególności w odniesieniu do korzystania z literatury przedmiotu oraz metod i technik analitycznych. Wobec tego rekomenduje się ich modyfikację. Obecni podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywną opinię o procesie dyplomowania. Należy jednak zwrócić uwagę także na fakt, iż w ramach wizytowanego kierunku przyjmuje się stosunkowo niewielką (około 3) liczbę opiekunów prac dyplomowych w danym roku akademickim, przy czym rozwiązanie to nie budzi zastrzeżeń studentów, zdaniem których współpraca z promotorami ma charakter w pełni efektywny oraz umożliwia indywidualny dobór tematów prac. Jak poinformowali studenci, prace dyplomowe realizują oni w oparciu o realne i aktualne zagadnienia ekonomii menadżerskiej, a promotorzy służą im wsparciem zarówno merytorycznym, jak i organizacyjnym w procesie dyplomowania. Wybór promotora pracy dyplomowej przez studentów studiów I stopnia następuje w pierwszym tygodniu semestru IV, natomiast studenci studiów II stopnia dokonują tego wyboru na początku semestru III. Ponadto, wybór tematu pracy dyplomowej musi zostać zatwierdzony przez specjalną komisję do zatwierdzania tematów prac dyplomowych, powoływaną przez Dziekana, która dokonuje przeglądu tematów prac dyplomowych przedstawionych przez promotorów i zatwierdza je do realizacji. Dzięki tej procedurze zapewniona jest zgodność tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów.

W ramach doskonalenia jakości kształcenia komisja ta dokonuje również po egzaminie dyplomowym okresowej oceny poziomu przygotowania prac dyplomowych, a także oceny recenzji prac dokonanych przez promotora i recenzenta. Uczelnia dokonuje, w odniesieniu do wszystkich prac dyplomowych na studiach I i II stopnia, weryfikacji stopnia ich samodzielności poprzez system antyplagiatowy. Uznanie pracy za samodzielną jest jednym z warunków dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego. Zasady dyplomowania stosowane na Wydziale są zgodne z Regulaminem Studiów obowiązującym w Uczelni. Ogólny wynik na dyplomie uwzględnia ocenę pracy dyplomowej, ocenę egzaminu dyplomowego i średnią ocenę uzyskaną w okresie studiów. Studenci mogą zapoznać się ze szczegółowo opisaną procedurą dyplomowania, dostępną na stronie internetowej Wydziału. Także opiekunowie prac dyplomowych, w ramach prowadzonych seminariów, mają obowiązek zapoznać studentów z procedurą dyplomowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Zasady rekrutacji na studia I i II stopnia są przejrzyste, jednak w przypadku rekrutacji na studia II stopnia mogą nie umożliwiać rekrutacji kandydatów z dobrymi podstawami wykształcenia ekonomicznego. Weryfikacja efektów uczenia się jest oparta na egzaminach pisemnych, obserwacji oraz ocenie aktywności studentów. Weryfikacja efektów jest w większości przypadków rzetelna, ale są przypadki braków weryfikacji umiejętności, czy niskich wymagań i dominacji wysokich ocen. Dobór sposobów weryfikacji efektów uczenia się uwzględnia specyfikę efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, ale zbyt często dominuje weryfikacja wiedzy. Proces dyplomowania obejmuje seminarium, przygotowanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy przed odpowiednią komisją. Jest on poprawny, lecz brakuje sprecyzowania merytorycznych cech prac dyplomowych na studiach I i II stopnia tak, by były dostrzegalne różnice między nimi. Uczelnia ma opracowane zasady potwierdzania efektów uczenia się oraz zaliczania i identyfikacji efektów uzyskiwanych w uczelniach innych niż macierzysta.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Liczebność kadry na kierunku ekonomia menedżerska na studiach pierwszego i drugiego stopnia to 32 osoby, w tym: 5 pracowników samodzielnych ze stopniem doktora habilitowanego, 10 osób posiadających stopień doktora oraz 17 osób z tytułem zawodowym magistra. Liczba, struktura kwalifikacji, dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich zdobytego na uczelni a także poza nią, co zostało należycie udokumentowane, są zgodne z potrzebami programu studiów. Kompetencje, doświadczenie (również zdobyte poza uczelnią) oraz kwalifikacje kadry, korespondują z efektami i treściami kształcenia określonymi dla wizytowanego kierunku studiów, w tym w szczególności związanymi z praktycznym przygotowaniem zawodowym i realizacją programu studiów. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami określonymi w przepisach prawa.

Zakres i specyfika dorobku naukowego wynika z aktywności naukowo-badawczej nauczycieli akademickich. Pracownicy publikują w regionalnych czasopismach, jak również jako rezultat organizowanych konferencji we współpracy z uczelniami ze Słowacji (Koszyce, Bratysława), Ukrainy (Mukaczewo) i Bułgarii (Sofia). Poza tą strefą geograficzną aktywność międzynarodowa nauczycieli akademickich jest mała. Działalność badawcza, choć ograniczona, dotyczy w znacznym stopniu problemów regionu, np. związanych z rozwojem społeczeństwa informacyjnego na Podkarpaciu, zagadnieniami podatkowymi w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw regionu, itp.

Nauczyciele akademicy będący jednocześnie praktykami, jak wynika z dokumentacji, legitymują się kwalifikacjami i doświadczeniem niezbędnym do przeprowadzenia procesu nauczania wymaganego na profilu praktycznym. Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych, przeprowadzonych w trakcie wizytacji, potwierdzają (w różnym stopniu) stosowanie zróżnicowanych metod dydaktycznych zorientowanych na zaangażowanie studentów w proces uczenia się, wykorzystanie innowacyjnych metod kształcenia oraz nowych technologii. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że kadra dydaktyczna poszerza i doskonali posiadane kwalifikacje m.in. poprzez: udział w szkoleniach i warsztatach z zakresu dydaktyki i metodyki nauczania. Wskazuje się również na istotność wyników hospitacji przeprowadzonych zajęć w tym zakresie. Uczelnia stwarza również możliwość konfrontacji wiedzy i podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej na poziomie międzynarodowym poprzez udział w programie Erasmus plus, chociaż ta aktywność jest to dopiero w fazie rozwoju.

Do wiadomości ZO PKA przedstawiono formularz pisemnej *Ankiety oceny prowadzenia zajęć dydaktycznych*, udostępnianej studentom, w którym zawarto między innymi zagadnienia dotyczące kadry dydaktycznej: jasności i zrozumiałości przekazywanych treści, aktywizacji studentów podczas zajęć, terminowości i pełnej realizacji wymiaru godzinowego zajęć, jednoznaczności zasad zaliczenia, szacunku i życzliwości do studentów, zachęcania do stawiania pytań i dzielenia się wątpliwościami, dostępności dla studentów, przedstawienia efektów uczenia się, przedstawienia metod oceny. Powyższe obszary można ocenić w skali zdecydowanie tak – raczej tak – raczej nie – zdecydowanie nie, a całość badania można dodatkowo opatrzyć komentarzem pisemnym. Badanie jest przeprowadzane w okresach semestralnych, dla każdego prowadzącego, z każdej z form prowadzonych zajęć osobno. Jednostka deklaruje, iż na podstawie przeprowadzonych badań podejmowane są decyzje o nagradzaniu wybranych prowadzących, obsadzie pojedynczych przedmiotów, a także – w razie niskiej oceny studentów – zobligowaniu prowadzących do poprawy jakości pracy dydaktycznej. Wobec ogólnej pozytywnej opinii studentów o kadrze i wskazanych przykładów wykorzystania wyników badań ankietowych całokształt systemu studenckiej oceny kadry należy uznać za skuteczny i efektywny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określoną dyscypliną lub dyscyplinami posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe w zakresie tej dyscypliny, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Niemniej należy podkreślić, że dorobek naukowy większości nauczycieli akademickich nie jest znaczący. Kompetencje i doświadczenie kadry jak również przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć i jest zgodne z wymogami. Dobór kadr jest adekwatny do potrzeb wynikających z efektów kształcenia i treści programowych oraz wymagań stawianych dotyczących stanowisk pracy. W Uczelni funkcjonuje system oceny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia przez studentów w aspekcie dydaktycznym oraz przez przełożonych obszarze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Realizowana polityka kadrowa jest transparentna i zorientowana na jakość kształcenia. Rekomenduje się intensyfikację działalności naukowej i badawczej pracowników, której rezultatem będą wysoko punktowane publikacje w wymiarze krajowym i międzynarodowym. Ponadto wskazane jest zwiększenie mobilności pracowników w wymiarze międzynarodowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dysponuje 2 budynkami – dydaktycznym przy ul. Kard. S. Wyszyńskiego 10 oraz administracyjno-dydaktycznym przy ul. H. Sienkiewicza 50. W pierwszym z nich (odnowiony) znajdują się sale wykładowe, sale ćwiczeniowe oraz w pracowni umiejętności zawodowych, takich jak: Symulator Firmy, Pracownia – Symulator inkubatora przedsiębiorczości, Pracownia procesów biznesowych, Pracownia rachunkowości i finansów oraz Pracownia komputerowa. Pracownie dedykowane zajęciom praktycznym wyposażone w specjalistyczny sprzęt, programy finansowo-księgowe (Comarch ERP Optima, Sage Symfonia) dostęp do Internetu oraz niezbędny sprzęt i materiały dydaktyczne (wielocalowe monitory interaktywne, tablice interaktywne, tablice dydaktyczne, druki księgowe, magazynowe, akty prawne, wzorcowe procedury ekonomiczno-finansowe, plansze, specjalistyczne komentarze).

W Uczelni funkcjonuje Biblioteka oraz Czytelnia z 43 miejscami oraz 4 stanowiskami komputerowymi z dostępem do katalogu bibliotecznego oraz do Internetu. 3 stanowiska komputerowe przygotowane są dla osób niewidomych i słabowidzących, a 1 stanowisko wyposażone jest w kolorowy powiększalnik Andromeda. W Bibliotece znajduje się 591 publikacji przeznaczonych dla studentów kierunku ekonomia menedżerska. W czytelni dostępnych jest 31 pozycji czasopism (w tym 18 nieaktualnych). Ponadto w czytelni jest bezprzewodowy dostęp do Internetu, za pomocą sieci Wi-Fi (dostęp HOT SPOT). Wypożyczalnia dysponuje 5 stanowiskami komputerowymi, w których jest dostęp do katalogu bibliotecznego oraz Internetu. Studenci mają także możliwość korzystania z księgozbioru Biblioteki Pedagogicznej w Tarnobrzegu.

Zespół Oceniający PKA nie stwierdził występowania barier infrastrukturalnych ograniczających studentom niepełnosprawnym możliwość udziału w procesie uczenia się w budynku dydaktycznym, ale w budynku administracyjnym występują ograniczenia związane z brakiem windy i możliwości dostania się studentów o niepełnosprawności ruchowej do niektórych sekcji administracji uczelnianej. Pełnomocnik Rektora ds. studentów niepełnosprawnych poinformował, iż w razie wystąpienia tego rodzaju potrzeby studenci umawiają się z pracownikami administracyjnymi na indywidualne spotkania w miejscach, które są dla nich dostępne – w dolnej części budynku. Regulamin wsparcia przewiduje: zakup przyrządów i przyborów ułatwiających studentom niepełnosprawnym udział w zajęciach, dostosowanie biblioteki do potrzeb studentów niepełnosprawnych, zakup sprzętu ułatwiającego proces kształcenia, zakup środków technologicznych ułatwiających nauczanie (m. in. powiększalniki, notebooki, oprogramowanie, lupy elektroniczne, dyktafony, odtwarzacze, tablice interaktywne, rzutniki itd.), zakup sprzętu wspomagającego m. in. słuch, wzrok, zakup sprzętu komputerowego z oprogramowaniem, pokrycie kosztów wynajmu urządzeń specjalistycznych oraz likwidowanie barier architektonicznych. Jak poinformowano, Uczelnia dysponuje środkami finansowymi, aby w razie tego rodzaju potrzeby rozwijać posiadaną infrastrukturę w sposób uwzględniający indywidualne potrzeby studentów.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA potwierdzili, że dysponują zarówno materiałami polskojęzycznymi i obcojęzycznymi. Do dyspozycji studentów oddaje się zarówno tradycyjne książki jak i wydawnictwa elektroniczne oraz materiały dydaktyczne do zajęć – w części przekazywane bezpośrednio przez prowadzących pocztą elektroniczną. Studenci nie zgłaszali zastrzeżeń co do dostępności i liczb egzemplarzy wszelkich materiałów dydaktycznych wskazanych w sylabusach jako obowiązkowe i zalecane. Zasoby biblioteczne są dostępne z wykorzystaniem katalogu on-line. Biblioteka gwarantuje możliwość dostępu do Wirtualnej Biblioteki Nauki, a za jej pośrednictwem do baz elektronicznych, w tym np. EBSCO (pełnotekstowe wersje czasopism). Regulamin wsparcia przewiduje możliwość dostosowania materiałów bibliotecznych i dydaktycznych do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

W corocznej ankiecie studenci mogą ocenić między innymi warunki, w jakich prowadzone są zajęcia dydaktyczne (infrastruktura, pomoce dydaktyczne) oraz wyposażenie biblioteki i czytelnicy w niezbędny księgozbiór (bez podziału na moduły zajęć). Te obszary można ocenić w skali od 1 do 5 oraz opatrzyć komentarzem słownym. Nie przedstawiono przykładów wykorzystania wyników realizowanego badania w praktyce, co jednak ze względu na satysfakcję studentów z obecnego standardu infrastrukturalnego, należy uznać za zrozumiałe. Rekomenduje się jednak, aby zagadnienia infrastrukturalne, w tym dotyczące dostępności pozycji bibliotecznych, były rozpatrywane w kategoriach poszczególnych modułów kształcenia, aby ułatwić wykrycie również stosunkowo nieznacznych elementów mogących wymagać rozwoju.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Główny budynek dydaktyczny spełnia warunki niezbędne do przeprowadzenia procesu nauczania i uczenia się. Budynek jest odnowiony, sale dydaktyczne wyposażone w nowe sprzęty, w tym w: monitory i tablice interaktywne, w projektory multimedialne oraz rolety okienne, zostało poprawione oświetlenie, zainstalowano urządzenia klimatyzacyjne. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk komputerowych, są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych i badawczych przez studentów.

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelnicy, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Czytelnicy mają także możliwość korzystania z baz danych Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Zasoby biblioteczne, choć ograniczone, są zgodne co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć w stopniu podstawowym. Budynek dostosowany jest do studentów o zróżnicowanych potrzebach.

Rekomenduje się rozszerzenie księgozbioru o aktualne, ogólnopolskie pozycje literatury adekwatne do potrzeb studentów i zgodne z efektami uczenia się. Zdecydowana większość z dostępnego wachlarza książek stanowi pozycje sprzed dekady. Ponadto wiele z nich stanowią lokalne wydania. Oferta czasopism również mogłaby ulec rozszerzeniu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kadra kierunku wykazuje dużą aktywność w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wśród partnerów pojawiają się zarówno urzędy (np. Urząd miasta Tarnobrzeg, ZUS, Urząd Skarbowy), podmioty przemysłowe (PILKINGTON) jak i szkoły różnych szczebli. Oczywiście współpraca ze szkołami ma mniejsze znaczenie dla programu studiów, a większe dla promocji kierunku. Wielu z partnerów wykorzystywanych jest jako organizatorzy praktyk. W procesie organizacji praktyk, obok umów z partnerami oraz określenia szczegółowych wymogów, jakie przyjmujący na praktykę musi spełniać, stosowana jest także ankieta ewaluacyjna, wypełniana przez pracodawcę, a określająca jego ocenę programu i przebiegu praktyki, a także przygotowania merytorycznego studenta do odbycia praktyki. Dysponując takimi dokumentami oraz spotykając się cyklicznie z partnerami otoczenia społeczno-gospodarczego, kadra kierunku ma pełną możliwość korygowania programu studiów, zgodnie z oczekiwaniami rynku. Wydziałowa Rada Pracodawców w swoim składzie grupuje przedstawicieli różnych obszarów gospodarki. Stałą praktyką jest także zapraszanie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na posiedzenia Rady Wydziału. Organizowany w różnych formach cykliczny kontakt z interesariuszami zewnętrznymi daje pełną możliwość stałego ich wpływu na treść i sposób realizacji programu kształcenia. Przykładem jest wprowadzenie do procesu nauczania (zgodnie z sugestią partnera PILKINGTON) zajęć w językach obcych. Przedstawiciele PZU SA oraz PZU Życie organizują na swoim terenie wizyty studyjne, a także prowadzą zajęcia z „Organizacji i zarządzania”. Wspólnie ze studentami kierunku organizują np. badania podmiotów z wykorzystaniem „tajemniczego klienta”. Na wniosek partnera (ZUS) przygotowano i przeprowadzono zajęcia z tematyki ubezpieczeń społecznych oraz E-PUE. Są również propozycje szkoleń (np. z zakresu ekonomii społecznej) dla studentów. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym wykorzystywana jest także np. w formie organizowanych wspólnie przedsięwzięć skierowanych do społeczności lokalnej. Przykładem jest XII już edycja Targów Pracy i Edukacji. Współpraca z częścią partnerów wykorzystywana jest także do organizacji zajęć na terenie interesariusza zewnętrznego, np. Urząd Skarbowy w Tarnobrzegu przeprowadził zajęcia dla studentów I roku studiów I stopnia na kierunku Ekonomia Menedżerska omawiające zakres i formy działania urzędów skarbowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Kształcenie na kierunku ekonomia menedżerska stanowi odpowiedź na zdiagnozowane i opisane potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Prowadzona w ciągłej ewaluacji kadra kierunku realizowana jest w ścisłej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi. Cykliczne spotkania

wykorzystywane są do weryfikacji oczekiwań pracodawców i instytucji otoczenia wsparcia biznesu w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych.

Pozyskane informacje wprowadzane są do programów studiów po zakończonym cyklu. Przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych uczestniczą w pracach Rad Programowych i Rad Pracodawców, które diagnozują zgłoszone potrzeby pracodawców. Zebrane informacje, zgłoszenia propozycji zmian, są brane pod uwagę przy modyfikacji programów uczenia się. W procesie dydaktycznym kierunek wykorzystuje również stałe kontakty w procesie dydaktycznym angażując praktyków z różnych branż (np. ZUS, Urząd Skarbowy) do prowadzenia warsztatów, pozwalających na dzielenie się doświadczeniem zawodowym. Aktywnie popularyzowane są możliwości tworzenia przez studentów własnych projektów i komercjalizacji swoich przedsięwzięć w ramach start-up (TARR). Regularnie organizowane są także wizyty studyjne w instytucjach otoczenia społeczno-gospodarczego (np. ZUS, US, Bank).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia podejmuje działania w celu podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia studiów. Dotyczy to nawiązywania nowych i rozwijania dotychczasowych kontaktów z ośrodkami zagranicznymi. W ramach współpracy zagranicznej Uczelnia organizuje m.in. wspólne seminaria, konferencje naukowe, wymianę doświadczeń w zakresie metodyki nauczania oraz kształcenia kadry naukowej i dydaktycznej, wymianę pracowników. Współpraca ta dotyczy zarówno grupy nauczycieli akademickich, jak również studentów.

Uczelnia jest uczestnikiem programu Erasmus+. Poszerzana jest sukcesywnie oferta mobilności dla pracowników i studentów. W roku akademickim 2017/2018 dwóch nauczycieli akademickich skorzystało z wyjazdu szkoleniowego. Dodatkowo Uczelnia stwarza możliwość realizowania studentom i absolwentom (zakwalifikowanym na ostatnim roku studiów) wyjazdów na praktyki zagraniczne realizowane w przedsiębiorstwie/instytucji przyjmującej znajdującej się na terenie kraju uczestniczącego w programie Erasmus+, na okres od 2 do 3 miesięcy. Istnieje także możliwość wzięcia udziału w projekcie *Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej Edycja 2*. Są to dość dobre podstawy aktywizacji wymiany międzynarodowej studentów, co potwierdzili studenci podczas spotkania z ZO PKA. Podstawą umiędzynarodowienia wizytowanego kierunku są prowadzone zajęcia języka angielskiego, które nasycone są one słownictwem specjalistycznym oraz materiałami dydaktycznymi związanymi z tematyką wizytowanego kierunku. Ponadto, studenci mają możliwość rozwoju umiejętności językowych w ramach fakultatywnych, bezpłatnych zajęć z języków obcych: niemieckiego, rosyjskiego, hiszpańskiego, włoskiego oraz francuskiego. Studenci, którzy korzystali z tego rodzaju możliwości, odnosili się do zajęć językowych z satysfakcją wyjaśniając, iż zajęcia w sposób rzeczywisty pozwoliły im osiągnąć oraz rozwinąć umiejętności językowe. Podczas spotkania z ZO PKA nie byli obecni studenci, którzy korzystali z programów wymian międzynarodowych. Studenci poinformowali, iż nie są oni zainteresowani uczestnictwem w programie z przyczyn subiektywnych, w szczególności – przywiązania do regionu oraz nawiązanych relacji z rynkiem pracy. Studenci wizytowanego kierunku dysponują pełnią informacji o możliwości udziału w wymianie oraz wiedzą, kto jest gotów udzielić wsparcia organizacyjnego przy przystępowaniu do Programu Erasmus+.

W latach 2018 oraz 2019, Uczelnia organizowała Warsztaty edukacji międzykulturowej dla studentów i studentek w ramach projektu „Między Innymi”. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji - Narodowa Agencja Programu Erasmus+ Młodzież oraz Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży opracowały wspólnie cykl warsztatów edukacji międzykulturowej dla studentek i studentów.

Badanie studenckiej oceny umiędzynarodowienia wizytowanego kierunku realizowane jest w ramach tradycyjnej ankiety oceny zajęć dydaktycznych, opisanej w kryterium związanym z kadrą dydaktyczną oraz w ramach ankiety opinii studentów dotyczącej zajęć fakultatywnych z języków obcych. Do wiadomości ZO PKA nie przedstawiono przykładów badania studenckiej opinii, związanej z ofertą w ramach Programu Erasmus+, co rekomenduje się dla zwiększenia prawdopodobieństwa rozwoju oferty wymian i praktyk oraz ożywienia uczestnictwa studentów w Programie. Nie przedstawiono także przykładów rozwoju umiędzynarodowienia wizytowanego kierunku z inspiracji studentów, co jednak wobec braku występujących potrzeb studentów w tym zakresie należy uznać za zrozumiałe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów, związanej z kształceniem na kierunku Ekonomia menedżerska, jednak stopień wykorzystania tych możliwości jest niewielki. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Rekomenduje się bardziej wnikliwe badanie opinii studentów o umiędzynarodowieniu oraz aktywizację prac służących większemu udziałowi studentów i nauczycieli akademickich w programach umiędzynarodowienia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci na spotkaniu z ZO PKA wielokrotnie podkreślali pozytywną atmosferę w Uczelni oraz żywe zainteresowanie sprawami studenckimi ze strony Władz Uczelni i Wydziału oraz nauczycieli akademickich. Studenci wskazali, iż prowadzący w sposób ciągły oraz kompleksowy udzielają im niezbędnego wsparcia, pozostając do ich dyspozycji zarówno w ramach wyznaczonych godzin konsultacji, jak również poza nimi – poprzez kontakt mailowy i ustalane indywidualnie spotkania. Podstawowymi elementami wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy są praktyki zawodowe, organizowane w Uczelni spotkania z pracodawcami i wizyty studyjne oraz funkcjonujące ogólnouczelniane Biuro Rozwoju Kompetencji. Istotnym elementem wsparcia, z perspektywy studenckiej, jest również doświadczenie prowadzących zajęcia, którzy zarówno realizację zajęć, jak i wsparcie poza nimi podpierają rzeczywistą wiedzą branżową i praktycznymi poradami, wynikającymi z doświadczenia zawodowego. Wśród podmiotów, z jakimi współpracuje Uczelnia organizując spotkania oraz wspólne inicjatywy, znajdują się między innymi Tarnobrzaska i Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego (wraz z Inkubatorami Przedsiębiorczości – istotnymi z punktu widzenia faktu, że studenci wizytowanego kierunku w dużej części prowadzą lub będą prowadzić własną działalność gospodarczą), Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy, PKO Bank Polski, Pilkington oraz lokalne biura rachunkowe i małe przedsiębiorstwa. W ramach działalności Biura Rozwoju Kompetencji realizowane są szkolenia i warsztaty, wśród których znalazły się również takie, w których brali udział studenci wizytowanego kierunku: „Marketing (w tym badanie rynku, tworzenie strategii celowej, pozyskiwanie klientów)”, „ROWES – szansą rozwoju sektora ekonomii społecznej w subregionie II”, „Aspekty prawne, finansowe, rachunkowe działalności w sferze ekonomii społecznej”, zajęcia warsztatowe z zakresu badań rynkowych i ubezpieczeń na życie realizowane przez PZU Życie S. A., zajęcia warsztatowe z zakresu usług ubezpieczeń społecznych i E-PUE, zajęcia warsztatowe z zakresu przygotowania studentów do utworzenia Grup Tworzących Środowisko (GTŚ) w ramach programu ROWES, „Warsztaty business woman. Zrozumieć siebie, zrozumieć innych”, zajęcia warsztatowe – obsługa klientów, doradztwo podatkowe i dobre praktyki stosowane przez Urząd Skarbowy, zajęcia warsztatowe – obsługa klientów i elektronicznych rozwiązań stosowanych przez ZUS, szkolenie w ramach projektu rozwój kompetencji cyfrowych, szkolenie z zakresu narzędzi internetowych wspierających rozwój przedsiębiorczości oraz ekonomii społecznej. Ponadto Biuro Rozwoju Kompetencji współorganizuje cykliczne Targi Pracy i Edukacji.

Studenci mają także możliwość uczestniczenia w warsztatach grupowych doradztwa zawodowego realizowanych wspólnie z Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej w Tarnobrzegu pt.: „Autoprezentacja. Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.”, „Oczekiwania pracodawców. Wymogi XXI wieku”, „Rynek pracy. Barometr zawodów”, „Skuteczne metody poszukiwania pracy. Zasady sporządzania dokumentów aplikacyjnych”, „Przedsiębiorczość jako mobilność i samodzielność na współczesnym rynku pracy”, „Kreatywne i twórcze myślenie”, „Techniki i metody kontroli stresu”, „Zarządzanie sobą w czasie”, „Autoprezentacja”, „Rola potencjału zawodowego w wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej”, „Zatrudnienie w Unii Europejskiej”. Ponadto, studenci mają także możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym, w ramach których mogą między innymi: wykonać testy predyspozycji zawodowych, przygotować dokumenty aplikacyjne, skompletować „teczkę kandydata” oraz uzyskać dowolne pozostałe niezbędne informacje i przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej. Szczególnie istotnym elementem wsparcia dla studentów jest dofinansowywanie szkoleń kompetencyjnych w wysokości 50% - studenci mają możliwość wybrać dowolne szkolenie kompetencyjne (realizowane także przez jednostki inne niż Uczelnia) i uzyskać wspomniane dofinansowanie. Systemowym wsparciem studentów wybitnych, przewidzianym w Regulaminie Studiów, jest indywidualny program studiów (IPS) umożliwiający rozszerzenie palety założonych efektów uczenia się oraz uczestnictwo w większej ilości zajęć. Na wizytowanym kierunku studiów funkcjonują koła naukowe Młodych Przedsiębiorców oraz Marketing Quality and Practice. Obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA przedstawiciele kół naukowych w sposób pozytywny odnosili się do udzielanego im wsparcia. Działalność kół naukowych jest wspierana finansowo w ramach rocznego budżetu, którego wysokość studenci oceniają jako w pełni adekwatną do potrzeb. Działalność koła naukowego jest podparta wsparciem ze strony opiekuna koła, którego rolą jest udzielanie wsparcia w zakresie spraw formalnych, merytorycznych i organizacyjnych, a także inspirowanie działalności koła. Aktywiści kół naukowych mogą liczyć na wsparcie w studiowaniu – w uzasadnionych przypadkach mają prawo usprawiedliwienia nieobecności i odrabiania zajęć. Działalność kół naukowych w wizytowanej jednostce opiera się na realizacji badań tematycznych, wystąpieniach z referatami na konferencjach, publikacji artykułów i innego rodzaju dzieł naukowych, organizacji wykładów otwartych oraz współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w tym w ramach wspólnych projektów lub udziału w konkursach. Wśród tematów publikacji obecni podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali między innymi analizę ekonomiczną gminy, Jednolity Plik Kontrolny oraz „Sukces firm rodzinnych w Polsce na przykładzie Ingot”. Przedstawiciele kół naukowych z satysfakcją wypowiadali się o współpracy z administracją Uczelni wyjaśniając, iż są włączani w promowanie Uczelni, co motywuje do rozwoju. Koła naukowe dysponują niezbędną infrastrukturą – dostęp do sal wykładowych mogą uzyskiwać za pośrednictwem opiekunów kół. W uczelni funkcjonuje również Akademicki Związek Sportowy, którego przedstawiciele nie byli obecni podczas spotkania z ZO PKA. Szczególnym wsparciem w działalności organizacji studenckich jest, z perspektywy studentów, stypendium rektora dla najlepszych studentów, w którym uwzględniane są ich osiągnięcia naukowe oraz sportowe.

W ramach dostosowania wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, Regulamin Studiów przewiduje między innymi możliwość studiów według indywidualnej organizacji, przyznawanej dla: studentek w ciąży, studentów będących rodzicami, studentów będących osobami niepełnosprawnymi, studentów przyjętych na studia w wyniku potwierdzania efektów uczelnia się oraz w innych uzasadnionych przypadkach. Ponadto, w celu usystematyzowania zasad wsparcia studentów niepełnosprawnych przyjęto *Regulamin przyznawania wsparcia oraz dysponowania środkami z Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych w ramach dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia w PUZ im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu*, określający szereg możliwości wsparcia metodologicznego oraz infrastrukturalnego. Do dyspozycji studentów niepełnosprawnych pozostaje także Pełnomocnik Rektora ds. studentów niepełnosprawnych, który z własnej inicjatywy nawiązuje kontakt z nowo przyjętymi studentami, diagnozuje ich potrzeby oraz proponuje indywidualne rozwiązania wspierające. Według relacji Pełnomocnika, w ramach wizytowanego kierunku studiuje 9 studentów niepełnosprawnych, w tym jeden niepełnosprawny ruchowo, który korzysta ze wsparcia asystenta. Podstawowym wymiarem wsparcia w przypadkach szczególnych jest możliwość dokonywania indywidualnych ustaleń z prowadzącymi, które zwykle spotykają się z akceptacją i zrozumieniem. Uczelnia deklaruje również możliwość wykorzystania niezbędnych środków finansowych na cele związane ze wsparciem studentów z niepełnosprawnościami. Skargi i wnioski studentów mogą zostać zgłaszane formalnie w dziekanacie, jednak zarówno władze Wydziału, jak i sami studenci przyznali, iż wszelkie sprawy są zwykle rozwiązywane w sposób nieformalny w oparciu o dobry kontakt studentów z władzami oraz z udziałem Samorządu Studenckiego. Studenci obecni na spotkaniu nie potrafili wymienić przykładów działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy, jednak wskazali, że w przypadku wystąpienia jakichkolwiek problemów, mogą z powodzeniem poszukiwać wsparcia w gronie dziekańskim. Uczelnia uruchomiła Punkt Poradnictwa Psychologicznego, który również pozostaje do dyspozycji studentów. Podstawowym narzędziem motywującym do osiągania wysokich wyników w nauce jest stypendium rektora dla najlepszych studentów, którego kryteria studenci określili jako zrozumiałe i dające równe szanse. Warty uwagi jest, iż przedstawiciele kół naukowych obecni podczas spotkania z ZO PKA byli beneficjentami stypendium, co dowodzi jego skuteczności jako narzędzia motywującego również do dodatkowego rozwoju. Studenci na spotkaniu wyrazili pozytywną opinię o funkcjonowaniu dziekanatu określając jego pracowników jako przyjaznych, otwartych na ich potrzeby oraz kompetentnych. Administracyjna strona funkcjonowania Uczelni została podparta m. in. systemem Dziekanat XP. Studenci wyrazili wysoce pozytywną opinię o władzach Wydziału informując, iż zawsze sprawnie i skutecznie rozwiązują one zgłaszane przez studentów sprawy. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego poinformowali, iż władze Wydziału w sposób ciągły wspierają działalność samorządową, zwłaszcza poprzez zasięganie opinii w sprawach Uczelni (wszystkie dokumenty dot. spraw studenckich są opiniowane przez Samorząd). Samorządowcy określili relacje między studentami, a władzami jako otwarte i partnerskie. Reprezentanci Samorządu wchodzi w skład Rady Uczelni, Rady Wydziału, komisji stypendialnych i dyscyplinarnych, Senatu oraz zespołu zapewniania jakości kształcenia.

Do wiadomości ZO PKA przedstawiciele Samorządu przedstawili przykłady zgłaszanych spraw i udziału w dyskusji, które każdorazowo kończyły się wypracowaniem kompromisowych rozwiązań. Do dyspozycji Samorządu Studenckiego oddano pomieszczenie wyposażone w odpowiednie umeblowanie, komputer i drukarkę. Działalność Samorządu Studenckiego jest finansowana poprzez składany corocznie plan rzeczowo-finansowy, który dotychczas zawsze był w pełni akceptowany przez Władze Uczelni, w związku z czym wysokość wsparcia należy ocenić jako w pełni adekwatną do potrzeb. Istotnym elementem wsparcia samorządności studenckiej jest w wizytowanej Jednostce ogólna otwartość na sprawy studenckie zauważalna przede wszystkim wśród grona władz Uczelni oraz Wydziału. Wobec przedstawionych powyżej informacji całość systemu wsparcia należy uznać za systematyczną, stałą i kompleksową oraz przybierającą zróżnicowane formy. Wsparcie pozostaje w adekwatne do potrzeb studentów oraz w sposób odpowiedni odpowiada celom kształcenia i potrzebom wynikającym z realizacji programu studiów wizytowanego kierunku.

W zakresie badań studenckiej oceny systemu opieki i wsparcia funkcjonuje Kwestionariusz oceny Biura Karier (Biura Rozwoju Kompetencji), na podstawie którego corocznie projektowana jest działalność Biura – pytania w kwestionariuszu dotyczą tego, które formy wsparcia są dla studentów najbardziej przydatne i interesujące. Innym badaniem z obszaru wsparcia studentów jest ankieta dotycząca oceny dostępu do informacji na temat kształcenia oraz pracy dziekanatu i obsługi studenta, w której zawarto między innymi zagadnienia dotyczące: komunikatywności, szacunku i życzliwości wobec studenta, terminowości (czasu) rozwiązywania spraw, możliwości kontaktu telefonicznego, godzin obsługi oraz oceny ogólnej. Rozwój wsparcia organizacji studenckich ma charakter bieżący oraz wynika ze współpracy z opiekunem koła naukowego – podobnie, wsparcie samorządności studenckiej rozwija się samoczynnie, w sposób bieżący, przez ciągłą współpracę Samorządu z władzami Uczelni. Do wiadomości Zespołu Oceniającego PKA przedstawiono także przykład modyfikacji Regulaminu stypendium rektora dla najlepszych studentów. Przyjęty system badania studenckiej opinii dotyczącej wsparcia studentów należy uznać za wieloobszarowy, różnorodny i skuteczny. Ponadto, należy uznać wpływ opinii studentów na rozwój systemu wsparcia lub brak konieczności rozwoju obszarów, w stosunku do których studenci nie formułują zastrzeżeń.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się ma charakter wielowymiarowy, jest realizowane w sposób systematyczny oraz odpowiadający potrzebom studentów, w tym studentów o indywidualnych potrzebach. Wsparcie uwzględnia charakter i profil wizytowanego kierunku oraz obejmuje elementy niezbędne dla rozwoju aktywności akademickiej studentów w ramach ruchu naukowego i organizacyjnego. Studenci wizytowanego kierunku są skutecznie zmotywowani do osiągania wysokich wyników w nauce oraz wszechstronnego rozwoju. Kadra wspierająca proces kształcenia wykazuje wysokie zaangażowanie i otwartość na sprawy studenckie. Jednostka wspiera i animuje samorządność studencką oraz wpływ studentów na rozwój wizytowanego kierunku, Wydziału oraz Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach w ramach wizytowanego kierunku za pośrednictwem witryny internetowej jest dostępna publicznie, dla szerokiego grona odbiorców, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. ZO PKA nie stwierdził występowania barier w dostępie do informacji dla osób z niepełnosprawnościami ze względu na dostępność różnorodnego oprogramowania dostosowującego witryny internetowe do indywidualnych potrzeb. Informacja o studiach obejmuje cel kształcenia (perspektywy zawodowe, efekty uczenia się), kompetencje oczekiwane od kandydatów (brane pod uwagę przy rekrutacji przedmioty maturalne), zasady przyjęcia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia. Witryna internetowa kierunku obejmuje plan zajęć (co umożliwi dostęp do listy przedmiotów i ich przyporządkowania do danego semestru), gwarantując tym samym podstawową informację o programie studiów dla kandydatów na studia. Precyzyjna informacja o programie, wraz z założonymi efektami uczenia się, została zamieszczona w systemie Dziekanat XP, podobnie jak sylabusy przedmiotów uwzględniające charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się. Informacje te są również przekazywane studentom podczas pierwszych zajęć w semestrze. Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego nie zostały opublikowane – ZO PKA nie odnalazł ich w toku wizytacji witryny internetowej. Podstawowe zasady dyplomowania określa Regulamin Studiów dostępny na stronie internetowej Uczelni. Informację o przyznawanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych można znaleźć na stronie rekrutacyjnej kierunku. Strona internetowa Wydziału zawiera informacje związane z Programem Erasmus+, informacje dla studentów z niepełnosprawnościami, a także dostępnością dziekanatów i władz Wydziału oraz prowadzących w ramach konsultacji. Z perspektywy Zespołu Oceniającego PKA Uczelnia gwarantuje dostęp do wszelkich niezbędnych informacji istotnych z perspektywy studentów, z wyjątkiem informacji o systemie weryfikacji uzyskania efektów uczenia się poza systemem szkolnictwa wyższego, których publikację rekomenduje się.

Do wiadomości ZO PKA przedstawiono przykłady badania studenckiej oceny dostępu do informacji: Ankietę dla osób przyjętych na pierwszy rok studiów, w której zawarto między innymi ocenę dostępności informacji, Systemu Internetowej Rekrutacji oraz Ankietę oceny dostępu do informacji na temat kształcenia oraz pracy dziekanatu i obsługi studenta, w której zawarto między innymi pytania dotyczące rzetelności przekazywania informacji, dostępu do informacji o warunkach przyjęć na studia, dostępu do informacji na temat kształcenia, a także przejrzystości i aktualności publikowanych informacji – wraz z możliwością zgłoszenia pisemnych uwag. Do wiadomości Zespołu Oceniającego PKA nie przedstawiono przykładów rozwoju systemu dostępu do informacji, co jednak w związku z brakiem zastrzeżeń studentów w tym zakresie należy uznać za zrozumiałe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów na kierunku ekonomia menadżerska i warunkach jego realizacji jest zapewniony w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nimi bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców zwłaszcza kandydatów na studia oraz interesariuszy wewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

System zapewnienia jakości kształcenia funkcjonuje w Uczelni od ponad 12 lat. Był w tym czasie doskonalony i dostosowywany do zmian prawa. W jego ramach opracowano procedury inicjowania i wprowadzania zmian w programach studiów i zasadach ich realizacji a także wyznaczono role poszczególnych podmiotów tych działań. Te podmioty to Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (w obu komisjach członkami są także studenci) i inne współpracujące, w tym Rada Programowa i Rada Pracodawców. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia we współpracy z Dziekanem organizuje badania ankietowe dotyczące doświadczeń i opinii studentów związanych z zajęciami dydaktycznymi na początku (sprawdzenie m. in. przystępności i wystarczalności informacji z sylabusów) i na końcu semestru, hospitacje zajęć, systematyczne przeglądy programów studiów, wyników ewaluacji osiągania efektów uczenia się, a także korzysta z badań losów i opinii absolwentów prowadzonych przez Biuro Karier. Forum sięgania po opinie interesariuszy zewnętrznych jest przede wszystkim Rada Pracodawców i Rada Programowa. Ze względu na nieliczne roczniki studenckie, bliskie kontakty z otoczeniem, znaczny udział praktyków w prowadzeniu zajęć itp. Informacje - w tym opinie - pozyskuje się też nieformalnymi kanałami. Rada Programowa, m. in. wykorzystując raporty roczne Komisji ds. Jakości Kształcenia obu szczebli oraz Pełnomocnika Rektora, a często także propozycje Rady Pracodawców i inne, formułuje koncepcje zmian programowych, a te po zaopiniowaniu przez WKJK i Samorząd Studencki kierowane były do niedawna do zatwierdzenia przez Radę Wydziału, obecnie przez Senat.

Jest to system dobrze zorganizowany, nieprzesadnie sformalizowany i skuteczny. Wprowadzono dzięki niemu szereg usprawnień, stosunkowo często inicjowanych przez interesariuszy zewnętrznych lub przez studentów, po ich kontaktach z przedstawicielami praktyki lub po zajęciach fakultatywnych. Były to nowe przedmioty w programach studiów, jak start-up, ekonomia społeczna, metodologia nauk ekonomicznych, dokumentacja kadrowo-płacowa, prawo autorskie, a także wprowadzenie wizyt studyjnych, zmiany form zajęć - zwłaszcza na bardziej praktyczne, wprowadzenie zajęć w języku angielskim, szczegółowe zmiany w programach i metodach prowadzenia niektórych przedmiotów. Mimo to zespół oceniający dostrzega jeszcze pewne niedoskonałości jakości prac dyplomowych i prac przejściowych i rekomenduje bardziej wnikliwe i krytyczne oceny ich jakości przez WKJK, a zwłaszcza wobec poziomu stawianych wymagań.

W zakresie wpływu studentów i organów Samorządu Studenckiego na zmiany w programie kształcenia system zapewnienia jakości kształcenia zapewnia nieformalną współpracę studentów wizytowanego kierunku oraz organów Samorządu z władzami Uczelni i Wydziału. Jest ona oparta o dialog i regularną komunikację. Ponadto, wszelkie dokumenty zmieniające program kształcenia są opiniowane przez Samorząd Studencki. Program kształcenia wizytowanego kierunku uzyskał pozytywną, pisemną opinię Samorządu Studenckiego. Z perspektywy studenckiej należy uznać, iż rzeczywistą i skuteczną drogą wpływu studentów na rozwój programu kształcenia są prowadzone badania ankietowe oraz zgłoszenia dokonywane bezpośrednio do grona władz Wydziału.

Zasady przyjęć na studia, zostały określone w stosownych uchwałach Senatu, opublikowanych na stronie internetowej. Do wiadomości ZO PKA przedstawiono Kwestionariusz oceny jakości kształcenia, która w cyklach rocznych przeprowadzana jest w zakresie dotyczącym całości studiów w danym roku akademickim. Obejmuje ona między innymi ocenę: programu studiów, poziomu prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz jakości kształcenia w zakresie języków obcych, ocenianych w skali 1 – 5 z możliwością załączenia pisemnego komentarza. W ramach ocen przypisanych do poszczególnych form zajęć funkcjonuje ankieta oceny prowadzenia zajęć dydaktycznych, w której zawarto między innymi pytania dotyczące tego, czy poruszane zagadnienia poszerzyły wiedzę, umiejętności i kompetencje studenta, adekwatność treści programowych do założonych efektów uczenia się oraz samoocenę osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, wraz z możliwością opatrzenia całej ankiety komentarzem pisemnym. Przedstawiono także przykłady wykorzystania wyników badań lub zgłoszeń nieformalnych studentów w rozwoju programu kształcenia: modyfikację wzoru sylabusów w 2018 r. obejmującą zwiększenie precyzjności opisu sposobu oceny, zmniejszenie liczby efektów przedmiotowych w wybranych przedmiotach, wprowadzenie nowych przedmiotów w językach obcych, wprowadzenie Metodologii nauk ekonomicznych (wprowadzającej do przygotowania pracy dyplomowej), zwiększenia wymiaru godzinowego seminarium dyplomowego, zmiana zakresu przedmiotu Techniki twórczego myślenia na Metody i techniki twórczego myślenia. Biorąc pod uwagę wskazane przykłady zmian i różnorodność kanałów wpływu studentów na rozwój programu kształcenia całość wpływu studentów na jego rozwój należy ocenić pozytywnie, jako w pełni adekwatny do występujących potrzeb oraz skuteczny.

Obecna wizytacja PKA stanowi pierwszą wizytację z racji ukończenia pierwszego cyklu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

W Uczelni funkcjonuje dobrze organizowany system zapewnienia jakości kształcenia. Działania ogniw tego systemu są intensywne, regularne i przynoszą wiele udoskonaleń w zakresie programu studiów i jego realizacji, w tym rozwiązań służących bardziej praktycznemu charakterowi kształcenia. Niedoskonała okazała się kontrola jakości prac dyplomowych i przejściowych. Rekomenduje się jej wzmożenie oraz bardziej krytyczne spojrzenie na tę jakość.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Obecna wizytacja PKA stanowi pierwszą wizytację z racji ukończenia pierwszego cyklu kształcenia.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności